

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи та освітньої діяльності

 Тетяна ФЕДІРЧИК

“ 2 ” березня 2026 року

ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації педагогічних працівників
закладів загальної середньої та фахової передвищої освіти
у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича
на тему «Інтерактивна фізична географія в школі: польові дослідження та
цифрові технології»

за спеціальністю: А4.07 Середня освіта (Географія)

галузь знань: А Освіта

обсяг: 30 годин (1 кредит ЄКТС)

«УХВАЛЕНО»
Вченою радою географічного факультету

Голова вченої ради
Мирослав ЗАЯЧУК
(протокол № 8 від « 12 » 02.2026

Чернівці
2026 рік

РОЗРОБЛЕНО: робочою групою кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії і кафедри географії України та регіоналістики.

Керівник робочої групи: Богдан РІДУШ, професор, доктор географічних наук, завідувач кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Робоча група:

Дарія ХОЛЯВЧУК, доцент, доктор географічних наук

Сергій КИРИЛЮК, доцент, кандидат географічних наук

Людмила КОСТЕНЮК, доцент, кандидат географічних наук

Ірина ДОБИНДА, доцент, кандидат географічних наук

Галина КОВБІНЬКА, асистент, кандидат географічних наук (відповідальна за організацію курсів підвищення кваліфікації)

Затверджено на засіданні Вченої ради географічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
Протокол № 8 від "12" лютого 2026 року

Декан географічного факультету Мирослав ЗАЯЧУК
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладі ЗЗСО розроблена відповідно до Закону України «Про освіту», Постанов КМУ від 21 серпня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», від 27 грудня 2019 р. №1133 «Про внесення змін до Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», Листа МОН № 1/9-683 від 04.11.19 року, Постанови КМУ від 27.08.2010 року № 796 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися державними навчальними закладами, що належать до державної та комунальної власності», Положення про порядок надання платних освітніх послуг з підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної, загальної середньої та фахової передвищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича та ін.

Цільова аудиторія

Вчителі і викладачі (географії) закладів загальної середньої і фахової передвищої освіти усіх форм власності та сфер управління.

Напрями підвищення кваліфікації:

- розвиток професійних компетентностей вчителів і викладачів (географії) (знання навчального предмета, фахових методик, технологій тощо);
- формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей умінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України “Про освіту”;
- використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі.

Метою програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої та фахової передвищої освіти є формування та розвиток фахових компетентностей учителів і викладачів географії у сфері і застосування цифрових технологій та організації польових досліджень у вивченні фізичної географії; підвищення рівня предметної, методичної та інформаційно-цифрової компетентностей відповідно до сучасних вимог Державного стандарту базової середньої освіти; сприяння впровадженню практико-орієнтованого та дослідницького підходів у географічну освіту на засадах сталого розвитку і відповідального ставлення до довкілля.

Графік освітнього процесу підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої та фахової передвищої освіти – з березня по грудень 2026 навчального року (як правило у канікулярний період) та за наявності не менше 10 осіб, зареєстрованих на конкретній географічній профіль.

Форми підвищення кваліфікації:

–інституційна (очна), змішана, дистанційна.

Обсяг (тривалість) програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти – 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Один день підвищення кваліфікації оцінюється у 6 годин (0,2 кредиту ЄКТС).

Мінімальна та максимальна кількість осіб (в одній групі), які підвищують кваліфікацію за спеціальністю **A4.07 Середня освіта (географія) - 10 осіб**

Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу

для аудиторного навчання: мультимедійний проєктор, ноутбук, персональні комп'ютери, навчальні матеріали, картографічні матеріали, швидкісний Інтернет-канал, обладнання Ґрунтово-геохімічної лабораторії, обладнання та фонди Лабораторії палеогеографічних досліджень, експозиція Геолого-географічного відділу Природничого музею ЧНУ, Навчально-наукова геофізична обсерваторія.

для дистанційного навчання: комп'ютерна техніка (ноутбук, вебкамера, мікрофон), доступ до швидкісного Інтернет-каналу, платформа для навчання суб'єкта підвищення кваліфікації, програмне забезпечення для проведення занять за дистанційною формою.

Програма підвищення кваліфікації для педагогічних працівників закладів загальної середньої та фахової передвищої освіти за акредитованою спеціальністю А4.07 Середня освіта (географія) на тему: «Інтерактивна фізична географія в школі: польові дослідження та цифрові технології»

№ п/п	Тема	Форма проведення	Тривалість	Викладач	Кафедра
Розвиток професійних компетентностей вчителів і викладачів (географії) (знання навчального предмета, фахових методик, технологій тощо);					
1	Загальні закономірності розвитку географічної оболонки та історія формування сучасних геосистем: сліди у рельєфі та гірських породах.	Аудиторна робота та польові дослідження	6 год.	Професор Рідуш Б.Т.	фізичної географії, геоморфології та палеогеографії
2	Польові дослідження водних об'єктів у шкільній географії	Аудиторна робота та польові дослідження	6 год.	Доцент Костенюк Л.В.	Кафедра географії України та регіоналістики
3	Висвітлення питань глобальних змін, сталого розвитку та охорони природи у сучасній шкільній географічній освіті	Аудиторна робота та польові дослідження	6 год.	Доцент Добинда І.П.	фізичної географії, геоморфології та палеогеографії
Використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі.					
4	Цифрові технології у пізнанні та дослідженні погоди і клімату на уроках географії	Аудиторна робота та польові дослідження	6 год.	Доцент Холявчук Д.І.	фізичної географії, геоморфології та палеогеографії
5	STEM-підхід у шкільних фізико-географічних польових дослідженнях. Як навчити школярів "читати ландшафт"?	Аудиторна робота та польові дослідження	6 год.	Доцент Кирилюк С.М.	фізичної географії, геоморфології та палеогеографії
Всього годин			30 (в т.ч. 6 годин самостійної роботи)		

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/ набуватимуться:

– **загальні** (відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти»)

A2.1. Здатність моделювати зміст освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти, визначених державними стандартами освіти

A2.2. Здатність формувати і розвивати в здобувачів освіти ключові компетентності і наскрізні вміння, визначені державними стандартами освіти.

A2.3. Здатність здійснювати інтегроване навчання здобувачів освіти

A3.1. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею в професійній діяльності

A3.2. Здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) ресурси

B.1.3. Здатність формувати мотивацію здобувачів освіти й організувати їхню пізнавальну діяльність

B2.3. Здатність усвідомлювати й поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі

G2.2. Здатність організувати різні види й форми навчальної та пізнавальної діяльності здобувачів освіти

D1.3. Здатність до інноваційної діяльності

– **фахові:**

- *предметна* – здатність до застосування знань, умінь і навичок із циклу професійної підготовки, формування географічних знань, умінь та навичок;

- *психологічна* – здатність до розвитку суб'єктів освітнього процесу на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку;

- *педагогічна* – здатність до проєктування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування освітнього процесу в загальноосвітньому закладі та закладі фахової передвищої освіти;

- *методична* – здатність ефективно діяти, розв'язуючи стандартні та проблемні методичні задачі; теоретична та практична готовність до проведення занять, що виявляється у сформованості системи дидактико-методичних знань і умінь із окремих розділів освітньої програми;

- *професійно-комунікативна* – здатність актуалізувати та застосовувати комунікативні знання, навички, вміння, настанови, стратегії й тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з суб'єктами освітнього процесу, батьками, колегами;

- *емоційно-ціннісна* – здатність формувати ставлення до довкілля й людської діяльності, шляхом формування поглядів, переконань, ціннісних орієнтацій тощо;

- *географічне бачення світу* – вміння мислити просторово й комплексно, формувати регіональні образи та узагальнення, виявляти та аналізувати глобальні і природничі процеси та явища;

- *інтерактивна та інформаційна* – вміння оперувати просторовою геоінформацією, здійснювати оцінку достовірності та на основі її аналізу формувати обґрунтовані висновки;

- *мотиваційні та когнітивні* – готовність до прояву предметних (географічних) компетентностей та формування досвіду прояву їх в стандартних і нестандартних ситуаціях, емоційно-вольової регуляції і результату прояву компетентностей.

Опис досягнутих результатів навчання

Знання засад компетентнісного підходу в географічній освіті, вимог Державного стандарту базової середньої освіти, змісту фізичної географії, методик організації польових ландшафтознавчих, гідрологічних, метеорологічних і геоморфологічних спостережень, а також використання цифрових технологій в освітньому процесі.

Уміння проектувати навчальний процес на засадах міжпредметної інтеграції; відбирати й адаптувати навчальний зміст відповідно до вікових особливостей учнів; організувати та проводити польові дослідження, здійснювати первинне опрацювання результатів; застосовувати цифрові інструменти для збору, аналізу й візуалізації географічних і кліматичних даних; методично інтегрувати результати досліджень у практику викладання географії

Вартість послуг

Встановлення вартості платної послуги здійснюється на базі економічно обґрунтованих витрат, пов'язаних з її наданням відповідно до пункту 2 наказу Міністерства освіти і науки України, Міністерства економіки України, Міністерства фінансів України від 23.07.2010 року № 736/902/758.

Розмір плати за підвищення кваліфікації визначається на підставі її вартості. Калькуляційною одиницею є вартість отримання послуги однією фізичною особою за весь період її надання у повному обсязі. Вартість платної послуги затверджується та оголошується наказом ректора Університету.

Інформація про вартість послуг висвітлена на сайті Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича – <https://www.chnu.edu.ua/navchannia/bezperervna-osvita/pidvyshchennia-kvalifikatsii-dlia-pedahohichnykh-pratsivnykiv/>

Місце надання послуги

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, вул. Коцюбинського, 2, корпус 4.

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації

Факт підвищення кваліфікації педагогічного працівника підтверджується свідоцтвом про проходження підвищення кваліфікації (Додаток А), яке розробляється Університетом, підписується ректором або уповноваженою ним особою – проректором з науково-педагогічної роботи та освітньої діяльності.

Зміст свідоцтва про підвищення кваліфікації

Міністерство освіти та науки України

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Свідоцтво про підвищення кваліфікації

Серія _____ Номер _____ / _____ від « _____ » _____ 2026 р.

ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я, ПО БАТЬКОВІ

з « _____ » _____ 2026 року по « _____ » _____ 2026 року

підвищив (-ла) кваліфікацію в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (м. Чернівці, Україна) за програмою підвищення кваліфікації педагогічних працівників за спеціальністю А4.07 Середня освіта (географія)

Тема: «Інтерактивна фізична географія в школі: польові дослідження та цифрові технології»

напрями: розвиток професійних компетентностей педагогічних працівників (учителів географії), зокрема предметно-методичної компетентності (поглиблення фахових знань із фізичної географії, удосконалення методики викладання навчального предмета, опанування технологій організації польових ландшафтознавчих, гідрологічних, метеорологічних і геоморфологічних досліджень, роботи з геологічними зразками та колекціями)

формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей умінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту», зокрема розвитку критичного мислення, дослідницьких умінь, екологічної грамотності, усвідомлення принципів сталого розвитку та глобальних змін.

використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій в освітньому процесі, зокрема застосування цифрових інструментів для збору, опрацювання, аналізу та візуалізації географічних, метеорологічних і кліматичних даних

Загальний обсяг програми – 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Форма підвищення кваліфікації – очна, дистанційна, змішана.

Опис досягнутих результатів навчання:

Знання засад компетентнісного підходу в географічній освіті, вимог Державного стандарту базової середньої освіти, змісту фізичної географії, методик організації польових ландшафтознавчих, гідрологічних, метеорологічних і геоморфологічних спостережень, а також використання цифрових технологій в освітньому процесі.

Уміння проєктувати навчальний процес на засадах міжпредметної інтеграції; відбирати й адаптувати навчальний зміст відповідно до вікових особливостей учнів; організовувати та проводити польові дослідження, здійснювати первинне опрацювання результатів; застосовувати цифрові інструменти для збору, аналізу й візуалізації географічних і кліматичних даних; методично інтегрувати результати досліджень у практику викладання географії